Dosar nr. 2i-355-3/20

H O T Ă R Î R E
Î N N U M E L E L E G I I
Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 09 octombrie 2025 în mun. Chişinău
Hotărârea integrală întocmită la 04 decembrie 2025

Judecătoria Chişinău
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Gheorghe MÎȚU
Grefier Olga SUȘCHEVICI

Cu participarea:
Lichidatorului S.R.L. ”Caf-Car Prim” (în procedura falimentului simplificat) – *****
Reprezentantului pîrîtului ***** – avocatul *****
În lipsa:
Reprezentantului intervenientului accesoriu S.R.L. ”Linavan”, legal citat

Examinînd în ședința de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul S.R.L. ”Caf-Car Prim” (în procedura falimentului simplificat) către ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil S.R.L. ”Caf-Car Prim”,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces.

La 20 martie 2023 lichidatorul S.R.L. ”Caf-Car Prim” (în procedura falimentului simplificat) a înaintat cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil S.R.L. ”Caf-Car Prim” prin care a solicitat admiterea cererii cu emiterea unei hotărîri de atragere la răspundere subsidiară a pîrîtului ***** și încasarea din contul acestuia a sumei de 2 910 334, 82 lei în masa debitoare a SRL ” Caf-Car Prim”, în scopul distribuirii față de creditori.

În motivarea cererii s-a indicat că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 26 ianuarie 2020, a fost intentat procesul de faliment simplificat al debitorului S.R.L. „CAF-CAR Prim”, în baza cererii creditorului S.R.L. „Vremgal-Fruct”.

În cadrul ședinței de validare a creanţelor au fost validate creanțele creditorilor chirografari cunoscuți ai debitorului, iar masa credală constituie 2 910 334,82 lei.

Reclamantul a precizat că, având în vedere lipsa bunurilor imobile ale debitorului și conturile bancare fără mijloace financiare, atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere este singura opțiune pentru stingerea creanțelor.

Reclamantul a invocat acțiunile ilicite ale administratorului S.R.L. „Caf-Car Prim”, *****, menționând utilizarea bunurilor debitorului în interes personal, majorarea fictivă a pasivelor și deturnarea activelor, precum și neîndeplinirea obligațiilor contabile și fiscale.

De asemenea, a precizat că Belciug nu a depus cererea de insolvabilitate în termenul legal, în ciuda restanțelor semnificative față de creditorul S.R.L. „Vremgal-Fruct”.

Conform Actului de control fiscal nr. 3-604465 din 25 martie 2021, au fost constatate încălcări ale legislației fiscale și neprezentarea documentelor contabile pentru perioada 2016-2021. În acest sens, a subliniat că acțiunile lui ***** au dus la incapacitatea de plată a debitorului și la majorarea datoriilor față de creditori, generând astfel temeiul pentru atragerea acestuia la răspundere subsidiară.

În concluzie, reclamantul a susținut că *****, în calitate de administrator al SC S.R.L. „Caf-Car Prim", a încălcat obligațiile prevăzute de Legea insolvabilității nr. 149/2012, Legea contabilității și Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, prin gestionarea defectuoasă a activității societății, ținerea unei contabilități contrare legii și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate, fapte ce justifică atragerea sa la răspundere subsidiară pentru prejudiciile cauzate creditorilor.

În drept a făcut trimitere la prevederile articolelor 2, 4, 5, 27, 247, 248 lit. a), e), f) si h) 249 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, a articolelor 186, 187, 395, 775 din Codul civil și a articolelor 6, 7, 62, 85 alin. (1) lit. i), 166, 167, 174 din Codul de procedură civilă, art. 11 lit. j) Cod de executare și a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pîrîtului a sumei creanțelor validate conform tabelului definitiv consolidat al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului în mărime de 2 910 334,82 lei (f.d. 3-40).

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 27 martie 2023, cererea de chemare în judecată a fost primită spre examinare, fiind notificată pârâtului cu stabilirea unui termen de 15 zile pentru prezentarea referinței (f.d. 41).

Totuși, potrivit materialelor dosarului, pârâtul nu și-a exercitat dreptul procesual de a depune referința și documentele justificative în termenul indicat. În consecință, cauza a fost examinată în baza materialelor anexate la dosar.

La data de 20 martie 2024, prin cererea nr. 5-8-4983, administratorul insolvabilității S.R.L. „Caf-Car Prim" (aflată în procedura falimentului simplificat), dl *****, a invocat faptul că fostul administrator al întreprinderii, *****, nu a transmis evidența contabilă a societății. Administratorul a susținut că, în cadrul verificărilor efectuate, a fost efectuată o interpelare la B.C. „ProCreditBank" S.A., ocazie cu care s-a constatat că la data de 01.01.2020, ex-administratorul ***** a ridicat sume în numerar în valoare de 10 952 650,51 lei, destinate achitării către diverși agenți economici. Lichidatorul a precizat că aceste acțiuni constituie un temei relevant pentru atragerea la răspundere subsidiară, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității.

Totodată, în urma verificărilor efectuate pe portalul sfs.md, lichidatorul a constatat că Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Edineț a eliberat factura fiscală seria EAG nr. 000332891 din 31.03.2023, în sumă de 1 107 lei, pentru certificatul fitosanitar destinat exportului și reexportului.

Administratorul a menționat că, odată cu declanșarea procedurii de faliment a S.R.L. „Caf-Car Prim", activitatea societății, conform Legii nr. 135 privind societățile cu răspundere limitată, a fost sistată de către lichidator. În acest context, la data de 02.11.2023, lichidatorul a notificat ANSA pentru a prezenta copii ale certificatelor fitosanitare emise.

La data de 09.11.2023, ANSA a informat lichidatorul că întreprinderea insolvabilă a primit 9 (nouă) certificate sanitare pentru exportul merelor în Republica Kazahstan (f.d. 70-118).

În ședința de judecată lichidatorul S.R.L. "Caf-Car Prim" (în procedura falimentului simplificat) – *****, a susținut cererea cu atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL "Caf-Car Prim", *****, solicitînd admiterea integral a acesteia.

În ședința de judecată, pârâtul ***** nu s-a prezentat personal, însă a fost reprezentat de avocatul ales, Andrei Mandraburcă, împuternicit prin mandatul seria/nr. MA 1810445 din 01.02.2024. Apărătorul a susținut că în cauză nu poate fi reținută existența unei fapte ilicite în sensul art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, întrucât nu au fost administrate probe care să o confirme. Referitor la automobilul aflat în proces de vânzare, acesta a menționat că, în lipsa finalizării licitației, nu se poate vorbi cu certitudine despre o eventuală influențare a masei debitoare.

În ceea ce privește acuzația referitoare la presupusa ținere a unei contabilități fictive, avocatul a susținut că, deși a fost efectuat un control fiscal, neregulile constatate nu pot conduce, în mod concludent, la stabilirea existenței unei astfel de contabilități. Apărătorul a reiterat că administratorul și-a exercitat atribuțiile în mod adecvat, iar starea de insolvabilitate a intervenit ca urmare a imposibilității încasării creanțelor din Federația Rusă, activitatea debitoarei fiind orientată spre comercializarea și transportarea produselor agricole către această destinație. Prin urmare, această situație nu poate fi imputată exclusiv administratorului.

Referitor la tranzacțiile cu Republica Kazahstan, avocatul a menționat că, potrivit informațiilor furnizate de Centrul Național Anticorupție, urmărirea penală inițiată pe numele lui ***** a fost încetată, aspect care exclude existența unor acțiuni frauduloase imputabile acestuia în legătură cu respectivele operațiuni comerciale.

În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu S.R.L. ”Linavan”, nu s-a prezentat la ședință, deși a fost legal citat (f.d. 44, 53). Motivele neprezentării la proces la cunoștința instanței de judecată nu le-a adus, cerere de amînare nu a depus, astfel încît, în temeiul art. 206 alin. (3) CPC, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanţei.

Audiind explicaţiile participanţilor la proces şi examinând materialele dosarului, instanţa de insolvabilitate consideră necesar de a admite cererea de chemare în judecată, reieşind din următoarele considerente.

Din prevederile art. 1, alin. (1), 9, alin. (2), lit. f), 15, 16, lit. b) și g), 19 și 1998 Cod civil rezultă un principiu care corespunde unor cerințe de etică și echitate socială, cît și unor cerințe ale securității juridice: principiul răspunderii juridice pentru fapte ilicite cauzatoare de prejudicii, esența căruia constă în aceea că orice faptă a unei persoane, care cauzează altuia un prejudiciu, obligă pe acela din a cărui culpă s-a cauzat, a-l repara integral.

Astfel, conform art. 1 alin. (1) Cod Civil al RM, rezultă că legislaţia civilă este întemeiată pe recunoaşterea egalităţii participanţilor la raporturile reglementate de ea, protecţia vieţii intime, private și de familie, recunoaşterea inviolabilităţii proprietăţii, a libertăţii contractuale, protecţia bunei-credinţe, protecţia consumatorului, recunoaşterea inadmisibilităţii imixtiunii în afacerile private, necesităţii de realizare liberă a drepturilor civile, *de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată* (s.i.) şi de apărare a lor de către organele de jurisdicţie competente.

La fel, din prevederile art. 9 alin. (2), lit. f) Cod Civil al RM rezultă că, drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Din prevederile art. 15 alin. (1) Cod Civil al RM rezultă că, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, iar din prevederile art. 16, lit. g) Cod Civil al RM rezultă că, una din metodele de apărare a drepturilor subiective civile este repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

În acest sens, art. 19 alin. (1) Cod Civil al RM prevede că, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

Și art. 776 Cod Civil al RM prevede că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Din prevederile art. 1998 alin. (1) Cod Civil al RM rezultă că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Astfel, este incontestabil faptul că drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Din ansamblul prevederilor legale menționate mai sus rezultă că pentru angajarea răspunderii civile delictuale se cer a fi întrunite cumulativ următoarele condiții, și anume:

a) Existența unui prejudiciu;
b) Existența unei fapte ilicite;
c) Existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu;
d) Existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciul.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei rezultă că, prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 26 ianuarie 2020, dosar nr. 2i-518/20 a fost intentat procesul de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „CAF-CAR Prim" fiind inițiată procedura simplificată a falimentului și dizolvarea S.R.L. „CAF-CAR Prim" cu adresa juridică, MD-2038, str. Decebal, 76, bir. 1102, mun. Chişinău, cod fiscal 1010600008736, în baza cererii introductive depuse de către creditorul S.R.L.„Vremgal-Fruct". Totodată, s-a dispus ridicarea dreptului de administrare a S.R.L. "Caf-Car Prim" al administratorului ***** și s-a desemnat în calitate de lichidator, administratorul autorizat *****, deținătorul autorizației nr. 113 din 14.01.2015 (f.d. 11)

Invocând lipsa masei debitoare din contul căreia să fie satisfăcute creanțele validate ale creditorilor împotriva patrimoniului societății debitoare, la data de 16 martie 2025, lichidatorul S.R.L. "Caf-Car Prim", Vadim Cernei a depus cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere al debitorului insolvabil, ***** (f.d. 3-40).

Art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, stabilește că procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 15, alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Din prevederile art. 247 din Legea insolvabilității rezultă:

(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Astfel, legiuitorul a inclus în categoria „membrilor organelor de conducere" ale debitorului insolvabil persoane cu răspundere patrimonială diferită și cu capacitate diferită de a influența activitatea insolvabilului.

Instanța de judecată apreciază că răspunderea juridică civilă a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil reglementată de art. 247, 248 din Legea insolvabilității, are o natură delictuală, antrenîndu-se pentru faptele expres prevăzute de lege (art. 248, alin. (1), lit. a)-i) + art. 27, alin. (4) din Legea insolvabilității) și își are fundamentul juridic în prevederile art. 184, alin. (2) Cod civil din care rezultă că membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligaţiile membrului, *cu excepţiile stabilite de lege* (s.i.) sau de actul de constituire. Prin urmare, în Legea insolvabilității se reglementează excepțiile de la regula de drept comun conform căreia membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice.

Angajarea răspunderii civile delictuale, în general, presupune întrunirea anumitor *condiții generale* menționate mai sus (prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, vinovăția).

Ca principiu de bază, instanța de judecată apreciază, că aceste *condiții generale* trebuie să fie prezente și în cazul angajării răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil.

Totodată, pe lîngă aceste condiții generale, ale răspunderii civile și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar să fie îndeplinite și anumite *condiții speciale*, prevăzute de art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității.

Din prevederile art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității rezultă: dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;

i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Astfel, existența a cel puțin uneia dintre aceste condiții speciale, menționate la art. 248, alin. (1), lit. a)-i) din Legea insolvabilității alături de condițiile generale ale răspunderii civile menționate mai sus, generează un raport juridic civil de natură delictuală, care se caracterizează sub aspectul conținutului său, în dreptul administratorului insolvabilității/lichidatorului de a pretinde de la membrii organelor de conducere a debitorului insolvabil precum și de la orice altă persoană să suporte o parte din datoriile debitorului insolvabil, dacă aceștea au cauzat insolvabilitatea debitorului prin una dintre acţiunile prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. a)-i) din Legea insolvabilității.

Pe lîngă aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Aceasta, însă, este regula generală, de la care se admit excepții, legiuitorul menționând în textul art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității cu referire la subiecții de drept pasibili să fie atrași la răspundere subsidiară sintagma ”precum și de orice altă persoană”, condiția de bază fiind ca între acțiunile ilicite imputabile membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil sau oricărei alte persoane și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului să existe o legătură cauzală directă.

Astfel, din prevederile art. 247, alin. (2) din Legea insolvabilității rezultă că prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform informației prezentate de către I.P. ”Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, ***** a exercitat funcţia de administrator al Societăţii cu Răspundere Limitată „CAF-CAR PRIM”, deţinând totodată calitatea de unic asociat al acestei societăți comerciale (f.d. 12).

Corespunzător, *****, prin raportare la prevederile art. 247, alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității, deținea statut de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate, reieșind din faptul că a deținut funcția de administrator al S.R.L. ”CAF-CAR PRIM”.

Nu același lucru, însă, se poate afirma despre pîrît, reieșind din statutul său de unic asociat al S.R.L. ”CAF-CAR PRIM” la data intentării procesului de insolvabilitate.

Legiuitorul nu a inclus în lista membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil asociații unei societăți comerciale. În această categorie se includ doar debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul *întreprinderii individuale* sau al *gospodăriei ţărăneşti* (de fermier) (s.i.), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Unde legea nu distinge, nici interpretul nu poate să o facă[1]. Deci, dacă legiuitorul nu a inclus asociații unei societăți comerciale în lista membrilor organelor de conducere ale

---

[1] Principiu de interpretare a legii, consacrat prin adagiul latin: ”*Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*”, de esența căruia constă faptul că generalitatea formulării unui text legal conduce la generalitatea aplicării lui, fără a se introduce distincţii pe care textul respectiv nu le conţine.

debitorului insolvabil, este inadmisibilă interpretarea extensivă a acestei prevederi legale și de a include asociații unei societăți comerciale în lista respectivă.

Prin urmare, în privința calității pîrîtului ***** de unic asociat al S.R.L. ”CAF-CAR PRIM”, instanța de judecată va examina cauza, reieșind din faptul că în conformitate cu art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității și orice alte persoane care au cauzat insolvabilitatea prin una dintre acţiunile prevăzute la art. 248, alin. (1), lit. a)-i) pot fi atrase la răspundere subsidiară.

Deci, la caz este întrunită premisa generală de angajare a răspunderii subsidiare a pîrîtului *****, stabilindu-se cert că acesta deținea statut de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate, reieșind din calitatea sa de administrator al S.R.L. ”CAF-CAR PRIM”.

Însă, această premisă generală prin sine însăși nu este suficientă pentru a atrage la răspundere civilă delictuală subsidiară un membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil, fiind necesar să fie întrunite *condiţiile generale* de angajare a răspunderii civile delictuale (fapta ilicită, prejudiciu, raport de cauzalitate și vinovăție), și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar să fie îndeplinită cel puțin una din *condiţiile speciale* de angajare a răspunderii civile delictuale, prevăzute de art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității.

La examinarea chestiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a pîrîtului, instanța de judecată se va conduce de prevederile art. 1998, alin. (2) Cod civil, din care rezultă că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege și de prevederile art. 1998, alin. (3) Cod civil, din care rezultă că o altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

La fel, instanța de judecată se va conduce și de prevederile art. 240, alin. (3) CPC, din care rezultă că instanța de judecată adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și art. 118, alin. (1) CPC din care rezultă că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În ceea ce privește faptele ilicite ce pot constitui temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, administratorul a invocat: utilizarea bunurilor debitorului în interes personal, majorarea fictivă a pasivelor, ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, contribuirea la dispariția documentelor contabile, dispunerea continuării unei activități care conduce în mod evident la incapacitatea de plată, precum și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform art. 14.

Astfel, lichidatorul a invocat ca temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a pârâtului art. 248 alin. (1) lit. a), b), e), f), h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, respectiv:

- folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

Prin urmare, instanța de judecată urmează să examineze cauza în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate de reclamant în cererea de chemare în judecată. Astfel, instanța de judecată va reieși la examinarea cauzei din temeiurile de drept invocate de reclamant în cererea sa.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța menționează următoarele.

Prin acțiunea înaintată și prin argumentele reiterate în ședința de judecată, reclamantul a susținut că pârâtul a utilizat bunurile debitorului în interes personal. În acest sens, s-a făcut referire la informația furnizată de O.C.N. „Victoria Leasing & Finance" S.R.L., prin adresa nr. V-231/2021 din 06.07.2021, potrivit căreia debitorul insolvabil dispunea de autoturismul BMW 520D, cu numărul de înmatriculare *****.

În sensul legii, prin folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal poate fi înțeleasă săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se deturnează utilizarea bunurilor și fondurilor bănești ale societăţii de la scopul lor firesc, într-o utilizare frauduloasă, respectiv în interes propriu sau în interesul unei terţe persoane. Reieșind din natura temeiului juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâtei, faptul folosirii bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal invocat urmează să fie demonstrat prin înscrisuri din care să rezulte însușirea de către pârât a bunurilor sau fondurilor bănești aparținând societății debitoare, modul de însușire, caracterul ilegal al însușirii, etc.

Materialele cauzei atestă, că în conformitate cu contractul de leasing financiar nr. 1139/2017/VL din 03.11.2017, între O.C.N. „Victoria Leasing & Finance" S.R.L. şi Adriana Potorac a fost procurat în leasing autoturimul BMW model 520D, anul fabricării 2013, culoarea neagră, capacitatea cilindrică 1995 cm3, nr. caroseriei ***** şi nr. de înmatriculare ***** (f.d. 14-20).

Ulterior, conform contractului de cesiune nr. 1 139-CES/2019 din 13.05.2019 dintre O.C.N. „Victoria Leasing & Finance" S.R.L., Adriana Potorac şi S.R.L. „Caf-Car Prim" a avut loc cesionarea drepturilor şi obligaţiilor ce rezultă din contractul de leasing financiar nr. 1139/2017/VL din 03.1 1.2017, iar statut de locatar a obţinut S.R.L. „Caf-Car Prim".

Totodată conform informaţiei parvenite de la O.C.N. „Victoria Leasing & Finance" S.R.L. la 06.07.2021, S.R.L. „Caf-Car Prim" are datorie faţă de O.C.N.„Victoria Leasing & Finance" S.R.L. în sumă de 5 174,29 Euro (f.d. 13).

Din informațiile prezentate nu rezultă că autoturismul a fost restituit de S.R.L. „Caf-Car Prim" locatorului O.C.N. „Victoria Leasing & Finance" S.R.L.

Totodată, lichidatorul S.R.L. „Caf-Car Prim" nu a primit acest automobil în posesie din partea debitorului insolvabil.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, nr. 2i-355/20 din 19.07.2021, a fost admisă cererea lichidatorului S.R.L. „Caf-Car Prim", *****, privind anunțarea în căutare a mijlocului de transport, fiind dat în căutare autoturismul BMW 520D, fabricat în 2013, culoare neagră, capacitate cilindrică 1995 cm^3, număr caroserie ***** și număr de înmatriculare *****. Inspectoratul Național de Patrulare a fost obligat ca, în cazul identificării sau reținerii vehiculului, să informeze imediat lichidatorul și să-i transmită certificatul de înmatriculare, numerele de înregistrare și cheile automobilului. De asemenea, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a fost obligat să împiedice părăsirea teritoriului Republicii Moldova de către acest vehicul și să îl informeze pe lichidator în cazul în care automobilul ar fi încercat să tranziteze frontiera.

Astfel, instanța de insolvabilitate a reținut în mod cert că, la moment, bunul litigios, autoturismul BMW 520D, este valorificat în cadrul masei debitoare. Totodată, atât din

materialele dosarului, cât și din declarațiile administratorului insolvabilității, rezultă fără echivoc că pârâtul ***** a utilizat și a tăinuit mijlocul de transport până în primăvara anului 2025, neexecutând integral obligația de predare a patrimoniului debitorului, obligație stabilită în mod expres prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, nr. 2i-518/20 din 26.01.2020.

Ulterior, conform declarațiilor administratorului autorizat, automobilul litigios a fost identificat în orașul Cimișlia, fiind evaluat potrivit Legei insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 și scos la licitație la prețul de 14 500 euro. Licitațiile au fost fără rezultat din cauza lipsei cumpărătorilor, iar la momentul actual automobilul nu a fost înstrăinat, având o valoare de 255 038 lei. Din suma ce va fi obținută în urma vânzării, urmează a fi stinsă datoria de 9 600 euro față de compania de leasing.

Prin urmare, circumstanțele expuse sunt suficiente pentru a concluziona existența unei legături cauzale directe între fapta ilicită și provocarea stării de insolvabilitate. Deși era pe deplin conștient de existența contractului de leasing și a obligațiilor financiare asumate prin acesta, ***** a utilizat bunul debitorului în interes personal, tăinuind autoturismul menționat și împiedicând predarea lui în masa debitoare. Prin aceste acțiuni, pârâtul a deturnat bunurile și resursele societății de la destinația lor legală, folosindu-le în mod fraudulos, în interes propriu.

În acest context, instanța de judecată reține că identificarea și ridicarea automobilului litigios nu ar determina schimbarea situației financiare a debitorului, întrucât, până în prezent, bunul nu a fost înstrăinat și se află în continuare în patrimoniul masei debitoare. Mai mult, din valoarea obținută în urma vânzării automobilului, urmează a fi stinsă creanța companiei de leasing, aferentă contractului de leasing financiar nr. 1139/2017/VL din 03.11.2017, iar doar suma rămasă după achitarea acestei obligații va reveni masei debitoare.

Astfel, fapta prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 se reține ca fiind săvârșită de către *****.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată, care vizează desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului, instanța de judecată constată următoarele:

Conform Extrasului din contul MD80Pr002224186960001840, S.R.L. „Caf Car Prim" avea încheiate contractele nr. 206/10-17DD din 06.10.2017 și nr. 270/01-18 GR DD din 11.01.2018 cu companii din Federația Rusă.

În urma examinării acestui extras, se constată că, în perioada 01.06.2018 – 01.01.2020, administratorul întreprinderii insolvabile, *****, a ridicat sume în numerar în valoare totală de 10 952 650,51 lei, destinate achitării către diverși agenți economici (f.d. 72-85).

În anul 2023, fostul administrator statutar, dl *****, a depus la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cererea pentru obținerea certificatelor fitosanitare pentru export/reexport.

În urma acestei solicitări, au fost eliberate următoarele certificate fitosanitare: nr. 2460526542 (f.d. 86), nr. 2460526540 (f.d. 90), nr. 2460526541 (f.d. 93), nr. 2460526545 (f.d. 96), nr. 2460526543 (f.d. 99), nr. 2460526544 (f.d. 102), nr. 2460527394 (f.d. 106), nr. 2460527392 (f.d. 110) și nr. 2460527393 (f.d. 114).

Hotărârea Băncii Naționale nr. 136 din 22 mai 1998, prin care s-au aprobat Instrucțiunile „Cu privire la controlul repatrierii mijloacelor bănești provenite din exportul de mărfuri" și „Cu privire la controlul asupra plăților pentru importul de mărfuri și servicii", adoptată de Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei la aceeași dată, definește exportul de mărfuri (export) ca fiind o tranzacție economică externă ce are la bază scoaterea de către rezident de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în străinătate a mărfurilor cu achitarea valorii lor contra

mijloace băneşti, precum şi a obiectului de leasing în baza contractului de leasing care prevede achitări contra mijloace băneşti.

Noțiunea de exportator, fiind definită ca agent economic rezident al Republicii Moldova, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, în numele căruia este încheiat contractul de export de mărfuri, şi în contul căruia urmează a fi repatriate mijloacele băneşti. Exportatorul este responsabil de repatrierea mijloacelor băneşti provenite din operaţiunile de export şi reprezintă responsabilul financiar al tranzacţiei, căruia i se aplică penalităţi în cazul nerepatrierii mijloacelor băneşti sau mărfurilor.

Aceeași hotărâre stabilește și modul de completare și forma declarației de repatriere, precizând că aceasta reprezintă documentul de control valutar privind repatrierea mijloacelor bănești provenite din exportul mărfurilor, inclusiv al bunurilor aflate în leasing. Declarația trebuie să fie tipizată conform anexei nr. 1 și să fie întocmită de către exportator, responsabilul financiar și banca implicată.

Stabilind că declarația de repatriere trebuie întocmită pentru toate operațiunile de export de mărfuri efectuate de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, inclusiv din zonele antreprenoriatului liber, depozitele vamale libere, depozitele vamale și magazinele „duty-free", către străinătate.

Potrivit pct. 2.2. din hotărîrea nr. 136 din 22 mai 1998, prin mijloace băneşti supuse repatrierii se înţeleg mijloacele băneşti care urmează a fi obţinute ca rezultat al exportului de mărfuri atît în valută străină, cît şi în lei moldoveneşti, din conturile nerezidenţilor deschise în străinătate, precum şi în Moldova.

Pct. 2.3. al aceluiași act normativ stabilește că în termenele prevăzute de Legea cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace băneşti, mărfuri şi servicii provenite din tranzacţiile economice externe nr. 1466-XIII din 29.01.1998 (în continuare – "Lege") exportatorul este obligat să asigure repatrierea mijloacelor provenite din export în contul său de la banca la care a fost vizată declaraţia de repatriere. Îndeplinind cerinţele respective, condiţiile de export se consideră onorate.

Art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1466-XIII din 29.01.1998 stabilește că agenţii economici rezidenţi ai Republicii Moldova, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, sînt obligaţi să înregistreze în conturile lor din băncile licenţiate ale Republicii Moldova încasările de la export, sumele transferate în avans pentru importul neefectuat, să efectueze importul de mărfuri şi servicii în urma plăţilor pentru import sau să repatrieze mijloacele băneşti şi/sau materiale în urma altor tranzacţii economice externe (în continuare repatrierea mijloacelor băneşti şi materiale) în termenele stabilite, după cum urmează:

a) în contractele de vînzare-cumpărare, barter, de export în regim de consignaţie - în cel mult 3 ani de la data expedierii mărfurilor respective sau efectuării plăţii pentru marfă;

b) în contractele de prelucrare – 3 ani calendaristice de la data încheierii ciclului tehnologic, stabilită în contract;

c) în contractele de leasing, la scoaterea obiectului leasingului din Republica Moldova, încasarea plăţilor se efectuează în termenele stabilite pentru efectuarea plăţilor conform clauzelor contractuale, dar cel puţin o dată în decurs de 3 ani, începînd cu data scoaterii obiectului leasingului din ţară. La introducerea obiectului leasingului în Republica Moldova, în cazul achitării plăţii prealabile potrivit contractului de leasing, obiectul în cauză se introduce în termen de 3 ani, începînd cu data efectuării acestei plăţi;

d) în cazul altor tranzacții economice externe care nu sînt specificate la lit. a)–c) – în termen de cel mult 3 ani de la data apariției dreptului de a încasa mijloace bănești ca urmare a tranzacției economice externe.

Intenția de export a merelor către Republica Kazahstan este demonstrată atât prin certificatele fitosanitare, cât și prin actele de control fitosanitar seria/nr. ACF 0435089 din 24.03.2024 (f.d. 115) și seria/nr. ACF 0435088 din 24.03.2024 (f.d. 105).

Deși, în cadrul ședinței de judecată, avocatul pârâtului ***** a susținut că sumele obținute din exportul către Federația Rusă nu au putut fi repatriate din motive neimputabile pârâtului și că marfa destinată Republicii Kazahstan nu a fost exportată, se constată că anularea operațiunii de export către Kazahstan este confirmată de răspunsul Centrului Național Anticorupție (f.d. 125), care menționează că exportul a fost anulat de către importator. Totuși, deși marfa nu a fost exportată, nu rezultă clar cum a fost valorificată cantitatea de 20 300 kg de mere pentru care a fost solicitat certificatul fitosanitar, iar pârâtul nu a prezentat acte care să ateste că marfa se afla în continuare în depozitul debitorului sau că a fost realizată prin alte modalități.

În ceea ce privește exporturile efectuate de S.R.L. „Caf Car Prim” către Federația Rusă, nu există dovezi că mijloacele bănești obținute din aceste operațiuni au fost repatriate și depuse în casieria sau contul bancar al societății. Aceeași situație se observă în legătură cu achizițiile efectuate, facturile fiscale în valoare totală de 5 760 000 lei confirmând procurarea merelor de la S.R.L. „Matteogold-Fruct”, cu sediul în satul Gordinești, r-l Edineț, cod fiscal 1011604000997, administrator statutar dl *****.

Prin urmare, instanța constată că, în comportamentul pârâtului *****, se evidențiază fără echivoc săvârșirea faptei prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, constând în desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului. Această conduită a avut ca efect devalizarea patrimoniului S.R.L. „Caf-Car Prim”, prin diminuarea laturii active a societății, și a generat incapacitatea de plată a debitorului față de creditorii săi.

Analizând probele depuse, inclusiv documentele referitoare la certificatele fitosanitare obținute pentru exportul merelor, facturile fiscale aferente achizițiilor de marfă și lipsa dovezilor privind repatrierea mijloacelor bănești provenite din operațiunile de export, rezultă că pârâtul a utilizat resursele și bunurile societății în interes personal, fără a le introduce în patrimoniul debitorului.

Astfel, prin acțiunile sale, pârâtul a afectat în mod direct capacitatea financiară a societății creând un dezechilibru financiar care a condus la insolvabilitatea S.R.L. „Caf-Car Prim”.

Astfel, lichidatorul S.R.L. „Caf-Car Prim” a demonstrat existența condițiilor generale și speciale pentru atragerea la răspundere subsidiară a pârâtului *****, după cum urmează:

a) Existența faptei ilicite – pârâtul ***** a folosit bunurile debitorului în interes personal, a deturnat sau a ascuns o parte din activul debitorului, a desfășurat activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului și a săvârșit alte fapte cu intenție, care au generat insolvabilitatea debitorului. Aceasta s-a concretizat, între altele, prin neintroducerea în contul bancar sau în caseria S.R.L. „Caf-Car Prim” a sumelor obținute din exporturile efectuate de societate.

b) Existența prejudiciului – prejudiciul suferit de debitor, în urma faptei ilicite, constă în diminuarea activului societății și incapacitatea acesteia de a-și achita obligațiile față de creditori.

c) Legătura cauzală – există o legătură directă între fapta ilicită și prejudiciu, întrucât incapacitatea de plată a S.R.L. „Caf-Car Prim” a rezultat în mod direct din folosirea abuzivă a bunurilor și fondurilor societății de către *****. În calitate de unic asociat și administrator,

pârâtul deținea controlul total asupra societății și, prin urmare, răspunde direct pentru aceste consecințe.

d) Vinovăția pârâtului – faptele au fost săvârșite cu intenție directă, ***** fiind conștient de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și urmărind producerea efectivă a consecințelor care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Nicio probă sau argument care să demonstreze contrariul nu a fost prezentat de pârât, deși a fost legal citat și a fost informat cu privire la examinarea cauzei; acesta nu a depus nicio referință în apărarea poziției sale.

În lipsa oricăror probe care să infirme concluziile, se confirmă faptul că au fost îndeplinite toate condițiile generale și speciale pentru atragerea pârâtului la răspundere delictuală subsidiară, în calitate de membru al organelor de conducere ale S.R.L. „Caf-Car Prim", pentru faptele ilicite prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. b) din Legea insolvabilității.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Cu referire la argumentele invocate în susținerea temeiului menționat de atragere la răspundere subsidiară, instanța de insolvabilitate menționează că, temeiul respectiv de atragere la răspundere subsidiară stabilește posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății debitoare, precum și a oricărei alte persoane, care i-au cauzat insolvabilitatea, prin una din următoarele acțiuni alternative:

1. ținerea unei contabilități fictive;
2. ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii;
3. contribuirea la dispariția documentelor contabile;
4. contribuirea la dispariția documentelor de constituire.

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, pot fi înțelese acțiuni care încalcă reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Instanța notează că, pentru a putea reține temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 pentru a angaja răspunderea subsidiară a lui *****, urmează să se constate fapta săvârșită de către acesta, materializată prin una din acțiunile menționate la pct. 1 – 4.

Circumstanțele de fapt invocate de reclamant în susținerea acestui temei de atragere la răspundere subsidiară pot fi sintetizate astfel: organele de conducere ale S.R.L. „Caf-Car Prim" au admis încălcări grave în organizarea și ținerea contabilității, aspecte constatate de Serviciul Fiscal de Stat prin actul de control nr. 3-604465, prelungit prin formularele nr. 3-604466 și nr. 3-604467 din 25.03.2021. (f.d. 23-31)

Potrivit art. 8 alin. (2) lit. c) Cod Fiscal, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență contabilă în conformitate cu cerințele legislației.

Conform art.7 alin.(1) și (2) Legea contabilității, standardele de contabilitate constituie baza ţinerii contabilităţii şi raportării financiare de către entităţi şi sînt parte componentă a cadrului juridic al Republicii Moldova. Pentru entitate, standardele de contabilitate sînt obligatorii şi acestea se selectează în conformitate cu art.4. Entitatea este obligată să ţină contabilitatea şi să întocmească situaţiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de

standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile şi de alte acte normative aprobate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit.a).

Articolul 13 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. a) și h) din Legea contabilității prevede că răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) – în entitatea cu răspundere limitată; Persoanele specificate la alin.(1) sînt obligate: să organizeze şi să asigure ţinerea contabilităţii în mod continuu din momentul înregistrării pînă la lichidarea entităţii. să asigure întocmirea şi prezentarea situaţiilor financiare în conformitate cu prezenta lege şi cu standardele de contabilitate.

Conform art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea contabilităţii nr. 113/2007 şi alin. (3) lit. a), d) din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287/2017, administratorul este obligat să asigure organizarea şi ţinerea contabilităţii în mod continuu din data înregistrării de stat a entităţii până la data lichidării acesteia, să asigure întocmirea completă şi corectă, precum şi integritatea şi păstrarea documentelor contabile.

Conform art. 43 alin. (1) şi (2) din Legea contabilităţii nr. 113/2007 şi art. 17 alin. (1) din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287/2017, entitatea este obligată să păstreze documentele contabile care cuprind documentele primare, registrele contabile, situaţiile financiare şi alte documente aferente organizării şi ţinerii contabilităţii. Documentele contabile vor fi sistematizate şi păstrate în termenele şi conform regulilor prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea şi Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

Articolul 72 Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată prevede că, administratorul asigură ţinerea contabilităţii societăţii, precum şi a registrelor societăţii prevăzute de lege şi de actul de constituire, şi informează asociaţii cu privire la starea de lucruri şi la gestiunea societăţii.

Iar, conform art. 44 Legea contabilității prevede că, persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi, care se eschivează de la ţinerea contabilităţii, aplică incorect standardele de contabilitate, precum şi cele care falsifică premeditat documentele primare, registrele contabile, situaţiile financiare şi rapoartelor anuale, sânt trase la răspundere disciplinară, materială, administrativă sau penală, după caz, conform legislaţiei.

Astfel, normele de drept citate prevăd expres obligația imperativă a administratorului societății cu răspundere limitată de a asigura ținerea contabilității, și registrele societății.

În urma controlului fiscal efectuat prin estimarea obligațiilor fiscale pe baza metodelor și surselor indirecte, au fost identificate mai multe încălcări, inclusiv:

- Contrar art. 8 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, entitatea nu a prezentat, la prima cerere, evidența contabilă și alte documente și informații relevante pentru activitatea de întreprinzător, organelor cu atribuții de administrare fiscală;
- Contrar art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal și art. 2 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, entitatea nu a prezentat documentele contabile și nu a ținut contabilitatea pentru perioada 01.01.2016–31.01.2021, și nu a informat despre excluderea subdiviziunilor;
- Contrar art. 8 alin. (2) lit. c) și art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, nu a fost respectat modul de întocmire și prezentare a Declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală 2019, ceea ce a generat obligații fiscale suplimentare;
- Contrar art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal, entitatea nu a achitat impozitul pe venit pentru perioada fiscală 2019;
- Contrar art. 84 alin. (1) din Codul fiscal, entitatea nu a achitat în termen impozitul pe venit stabilit în rate pentru perioadele fiscale 2016–2019 ș.a.

Ca urmare a acestor abateri, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 658/1135 din 12.04.2021, au fost calculate suplimentar obligații fiscale față de Bugetul Public Național în sumă totală de 438 931,98 lei.

De asemenea, organul fiscal a dispus aplicarea mai multor amenzi pentru încălcarea legislației fiscale, după cum urmează:

- 4 000 lei pentru împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea explicațiilor, datelor și documentelor necesare, conform art. 253 alin. (1) Cod fiscal;
- 40 000 lei pentru lipsa totală a contabilității în perioada 01.01.2016–31.01.2021, fapt ce a făcut imposibilă efectuarea controlului fiscal, conform art. 257 alin. (5) Cod fiscal;
- 57 484 lei, conform art. 261 alin. (4) Cod fiscal, pentru diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător (287 419 lei * 20 %), prin depunerea unei declarații fiscale cu date neveridice pentru anul 2019;
- 1 000 lei pentru nerespectarea modului de întocmire a declarației privind impozitul pe venit pentru anii 2017 și 2019, conform art. 260 alin. (1) Cod fiscal;
- 5 177 lei pentru neplata impozitului pe venit în rate pentru anii 2016–2019, conform art. 261 alin. (6) Cod fiscal. (f.d. 32-35).

În consecință, aceste încălcări fiscale sistematice evidențiază o gestionare defectuoasă și contrară legii a evidenței contabile și a obligațiilor fiscale, imputabilă organelor de conducere ale S.R.L. „Caf-Car Prim”

Astfel, administratorul S.R.L. „Caf-Car Prim”, *****, prin încălcarea prevederilor art. 8, 43 și 18 din Legea contabilității, precum și a art. 72 din Legea privind societățile cu răspundere limitată, care impun întreprinderii să țină evidența contabilă conform legislației în vigoare, a comis o faptă ilicită.

În legătură cu această faptă, suma de 438 931,98 lei, calculată suplimentar ca obligații fiscale față de Bugetul Public Național, precum și suma de 107 661 lei reprezentând sancțiuni pentru neîndeplinirea obligațiilor legale de evidență contabilă, se află în legătură cauzală directă cu acțiunile ilicite ale administratorului, respectiv neținerea contabilității și neprezentarea actelor contabile.

Instanța constată că încălcările fiscale menționate și consemnate de organul fiscal de stat prin actele de control prezentate sunt suficiente pentru angajarea răspunderii subsidiare a administratorului *****, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și imputat pîrîtului, ce se referă la dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, instanța reține că, în sensul art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, incapacitate de plată este definită ca situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale.

Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți. Incapacitatea de executare a obligațiilor financiare, inclusiv situația în care valoarea bunurilor deținute de către debitor nu mai acoperă obligațiile existente ale acestuia, poate fi stabilită prin raportare la întregul tablou patrimonial al debitorului, formulând în acest mod concluzii vis a vis de măsura în care valoarea bunurilor poate acoperi obligațiile înregistrate.

Însă, din înscrisurile administrate la actele cauzei, instanța nu poate delimita sub aspect temporal mărimea obligațiilor de plată înregistrate de S.R.L. „Caf-Car Prim” în așa fel, încât să poată calcula creanțele apărute urmare a pretinselor acțiuni de continuare a activității debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată.

În limita probatoriului administrat, instanța de insolvabilitate este în imposibilitate să conchidă asupra momentului începând cu care, continuarea activității debitorului l-a dus în mod vădit la incapacitate de plată.

Mai mult, instanța reține că, deși tabelul definitiv al creanțelor din 28 iunie 2021, prezentat la dosar, confirmă existența unor creanțe chirografare ale debitorului, reclamantul nu a explicat și nici nu a demonstrat în ce ar fi constat activitatea pretins prejudiciabilă imputată pârâtului. Nu au fost indicate actele concrete prin care pârâtul ar fi dispus continuarea activității debitorului, momentul adoptării unei asemenea dispoziții sau circumstanțele în care aceasta ar fi intervenit.

Totodată, la dosar nu se regăsesc procese-verbale ale adunării asociaților S.R.L. „Caf Car Prim”, și nici alte acte interne (dispoziții, ordine, instrucțiuni) care să demonstreze că pârâtul ar fi impus continuarea unei activități ce a generat incapacitatea de plată.

În lipsa unor probe pertinente și concludente, instanța constată că reclamantul nu a demonstrat existența acestui temei de atragere la răspundere subsidiară, afirmațiile din cererea de chemare în judecată având un caracter pur declarativ, fără suport probator.

De asemenea, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate, precum și suma pretinsă a fi încasată de la pîrît. Prin urmare, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității, instanța de judecată a stabilit cert că, la caz, nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale față de pîrît.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța menționează următoarele.

Conform art. 10 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității poate fi imputat doar administratorului societății cu răspundere limitată, pornind de la premisa că reieșind din prevederile art. 177, alin. (1) Cod civil persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, art. 69, alin. (1) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007 care prevede că societatea trebuie să aibă unul sau mai mulţi administratori, care administrează societatea şi o reprezintă, precum și prevederile art. 72, alin. (7) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007, din care rezultă că în cazul apariţiei indiciilor de insolvabilitate, *administratorul* (s.i.) este obligat să depună imediat, dar nu mai tîrziu decît la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociaţii nu vor acoperi pierderile.

Corespunzător, din cercul subiecților prevăzuți de art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității, faptul nedepunerii cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14, alin. (3) și art. art. 72, alin. (7) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată, prevăzut ca temei de atragere la răspundere subsidiară în art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității, îi poate fi

imputat doar administratorului unei societăți cu răspundere limitată, și nicidecum altor categorii de membri ai organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Conform art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor.

Instanța accentuează că, potrivit art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat de la apariția unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 10 din Lege, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii acestora.

Respectiv, în vederea determinării începerii curgerii termenului de depunere a cererii introductive, este necesar pentru început de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu persoana debitorului sub forma incapacității de plată.

Conform art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, incapacitate de plată este definită ca fiind – situaţie financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

Instanța de insolvabilitate relevă că inacțiunea prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității, are specificul său și anume:

- inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or, anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul societății comerciale să depună cerere introductivă;

- nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilității, neavând relevanță suma creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligațiile, apărute după expirarea acestui termen.

La caz, reprezentantul reclamantului a invocat prevederile acestui articol fără a concretiza aceste date, care însă sunt de o importanță majoră în vederea stabilirii premiselor și condițiilor de atragere la răspundere subsidiară în temeiul art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității.

Nu ține de competența instanței de insolvabilitate de a stabili aceste date de sine stătător, în baza probelor anexate, aceasta fiind obligația administratorului insolvabilității sau lichidatorului, după caz, instanța de judecată examinînd cauza prin prisma prevederilor art. 240, alin. (3) Cod de procedură civilă și în baza probelor anexate la materialele dosarului.

La materialele dosarului nu au fost anexate probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a S.R.L. ”Caf-Car Prim”, iar instanța de judecată nu poate să-și bazeze hotărîrea sa pe presupunerile reclamatului, care nu sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile și pertinente.

În context se reiterează importanța stabilirii fără echivoc a momentului survenirii incapacității de plată a debitorului, deoarece, reieșind din sensul art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, obligația debitorului să depună cerere introductivă devine scadentă imediat momentului survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate și continuă să poarte același caracter pe parcursul a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urmau a fi stabilite: data concretă la care a survenit incapacitatea de plată a debitorului SRL ” Caf-Car Prim”, obligațiile debitorului apărute după expirarea acestui termen și legătura cauzală între fapta de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de lege și aceste obligații, ceea ce nu s-a făcut de către reclamant.

Prin urmare, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității, instanța de judecată a stabilit cert că, la caz, nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale față de pîrît.

Reieșind din considerentele că pentru admiterea acțiunii nu era, însă, necesar de a proba cumulativ toate temeiurile de atragere la răspundere subsidiară a pîrîtului, ci doar unele dintre acestea, precum și elementele componențelor delictuale respective, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a admite acțiunea, a atrage la răspundere subsidiară pîrîtul *****, în calitate de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil SRL ”Caf-Car Prim” în baza art. 248, alin. (1), lit. a), b) și e) din Legea insolvabilității și a încasa din contul acestuia în contul S.R.L. ” Caf-Car Prim” suma de 2 910 334 (două milioane nouă sute zece mii trei sute treizeci și patru),82 lei.

Codul de procedură civilă instituie reglementări esenţiale referitoare la cheltuielile de judecată astfel, prin Capitolul VII „Cheltuieli de judecată” (art. 82- 99) statuiază că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei, legislaţia naţională divizează cheltuielile de judecată în două categorii: cheltuieli de procedură (taxa de stat și taxă de timbru) şi cheltuieli de judecare a cauzei (onorariile, sumele cuvenite martorului, expertului, interpretului etc.).

În conformitate cu art. 94 alin (1) din Codul procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit art. 98 alin. (2) Cod de procedură civilă, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Din prevederile art. 86, alin. (2) Cod de procedură civilă rezultă că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat și taxa de timbru după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii.

Prin prisma acestei prevederi legale, dar și reieșind din conținutul art. 85 Cod de procedură civilă, instanța de judecată ajunge la concluzia că reclamantul S.R.L. ”Caf-Car Prim” nu este scutit de la plata taxei de stat prin lege și nici nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în temeiul art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă și avînd în vedere faptul că pîrîtul a pierdut procesul, acțiunea fiind admisă parțial, conform art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat nr.

1216 din 03.12.1992, în vigoare la data depunerii acțiunii, instanţa de insolvabilitate consideră necesar a încasa de la pîrît taxa de stat în beneficiul Statului.

Avînd în vedere faptul că în conformitate cu art. 3, alin. (1), lit. a) a Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, taxa de stat pentru acțiunile cu caracter patrimonial era de 3% din valoarea acțiunii, însă pentru acțiunile cu caracter patrimonial ale persoanelor juridice depuse în instanțele de judecată nu putea depăși plafonul de 50 000 lei, iar instanța de judecată a admis acțiunea, se impune concluzia că și taxa de stat urmează a fi încasată de la pîrît în limitele plafonului maxim prevăzut de Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, în redacția care era în vigoare la data depunerii acțiunii.

Astfel, se încasează de la ***** în contul Statului taxa de stat în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei.

În conformitate art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul S.R.L. ”Caf-Car Prim” (în procedura falimentului simplificat) către ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil S.R.L. ”Caf-Car Prim”.

Se atrage la răspundere subsidiară pîrîtul *****, în calitate de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil S.R.L. ”Caf-Car Prim” (în procedura falimentului simplificat).

Se încasează de la *****, IDNP *****, domiciliat în ***** în contul S.R.L. ”Caf-Car Prim”, c/f 1010600008736, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Decebal, 76, bir. 1102, MD-2038 suma de 2 910 334 (două milioane nouă sute zece mii trei sute treizeci și patru),82 lei.

Se încasează de la *****, IDNP *****, domiciliat în ***** în contul în contul Statului taxa de stat în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile.

Președintele ședinței,
Judecătorul Gheorghe MÎȚU